

De Rubik's Cube wordt niet door het merkenrecht beschermd, omdat alle kenmerken noodzakelijk zijn om een technisch resultaat te bereiken. Dat oordeelde het Gerecht van het Hof van Justitie van de Europese Unie vandaag, 9 juli 2025, in vier verschillende arresten.

De bekende Rubik's Cube is ontworpen in 1974 door meneer Rubik en is onderwerp van talloze (internationale) IE-procedures. Zo oordeelde het [hof Arnhem-Leeuwarden op 13 juli 2021](#) (anders dan bijvoorbeeld de Duitse rechter) dat de kubus auteursrechtelijk beschermd is, maar [hetzelfde hof oordeelde 2 jaar later](#)¹ dat als andere kleurtinten, afwerkingen en (of geen) tussenlijnen worden gebruikt, geen inbreuk wordt gemaakt op het auteursrecht.

In 2016 oordeelde het [HvJ EU](#) dat voor de beoordeling van de geldigheid van een vormmerk voor de puzzelkubus rekening moet worden gehouden met de niet-zichtbare technische elementen van de waar, in dit geval het roteermechanisme in de kubus (par. 49 e.v.). [In 2019 oordeelde het Gerecht](#) vervolgens dat de kubus niet middels het vormmerk beschermd kan worden. Volgens het Gerecht houdt het doel van het spel in het reproduceren van een driedimensionale puzzel in de vorm van een dobbelsteen met verschillend gekleurde kanten. Dit doel wordt gefaciliteerd door de technische kenmerken.

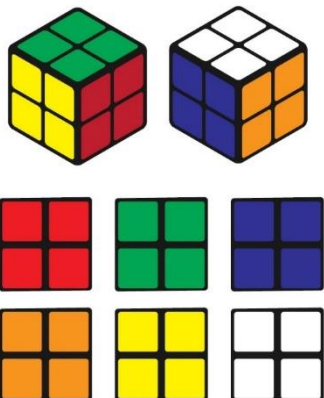
Naast het vormmerk waren er (onder meer) vier merken ingeschreven voor de uiterlijke vormgeving van de Rubik's Cube met verschillende hoeveelheden deelskubussen (2x2, 3x3, 4x4 en 5x5). Het Gerecht oordeelt vandaag definitief in een viertal uitspraken ([T-1170/23](#), [T-1171/23](#), [T-1172/23](#) en [T-1173/23](#)) dat ook deze merkinschrijvingen nietig zijn vanwege de technische bepaaldheid. Het uiteindelijke doel van de Rubik's Cube is het oplossen van de kubusvormige puzzel door dezelfde kleuren aan dezelfde zijden te krijgen door middel van rotaties, hetgeen een technische functie heeft. De kleurvlakken en de onlosmakelijk verbonden zwarte lijn ("grid") dragen direct bij aan dat doel en daarbij maakt het niet uit of het om een 2x2, 3x3, 4x4 of 5x5 kubusvorm gaat, het doel blijft hetzelfde. De vier Rubik's Cube-merken zijn daarom ook nietig op grond van artikel 7 lid 1 onder e sub ii van de Uniemerkenverordening.

Het gaat om de onderstaande merken en classificaties.

Zaak T-1170/23

Depotnummer: [9975681](#)

Nice-classificatie: 28, 35, 41

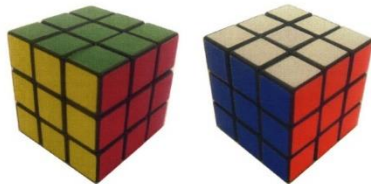

¹ Volledigheidshalve wordt vermeld dat prof. mr. D.J.G. Visser en mr. B.J.A. Bogaerts in deze zaak optraden als de advocaten van de vermeend inbreukmaker.

Zaak T-1171/23

Depotnummer: [5696232](#)

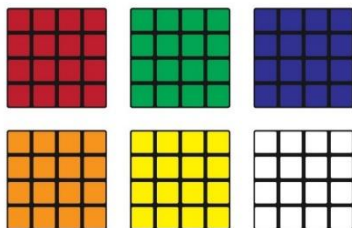
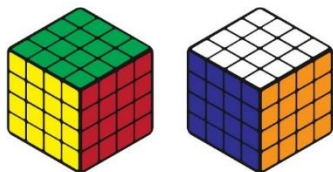
Nice-classificatie: 28

Zaak T-1172/23

Depotnummer: [9976135](#)

Nice-classificatie: 28, 35, 41

Zaak T-1173/23

Depotnummer: [9976788](#)

Nice-classificatie: 28, 35, 41

